

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Приватний вищий навчальний заклад
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Приватного вищого
навчального закладу «Міжнародний
економіко-гуманітарний університет імені
академіка Степана Дем'янчука»,
протокол № 1 від 30.08.2023 р.,
уведено в дію наказом ректора № 031/102-ОД
від 31.08.2023 р.

Ректор **Віталій ДЕМ'ЯНЧУК**

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»

Рівне, 2023

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Академічна доброчесність – це сукупність етичних норм та принципів, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової та творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових досягнень.

Кодекс академічної доброчесності Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» регулює відносини із дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками та іншими категоріями працівників Університету.

Зміст термінів, принципів та процедур, що використовуються у Кодексі, відповідає Законам України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правовим актам Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, Кодексу академічної доброчесності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Кодекс передбачає створенню в університеті середовища, яке сприяє навчанню та проведенню наукових досліджень, обміну знаннями, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку співробітників та учасників освітнього процесу, підтриманню етичної культури взаємовідносин.

ПРИНЦИПИ КОДЕКСУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Принципів цього Кодексу зобов'язані дотримуватися всі співробітники та учасники освітнього процесу університету. Такими, зокрема, є:

Принцип законності. У своїй діяльності члени колективу університету повинні суворо дотримуватися Законів України, зокрема Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту», Статуту університету, правил внутрішнього розпорядку, інших нормативних актів Університету і принципів цього Кодексу, а також стимулювати інших до цього.

Принцип взаємної довіри. Атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в університетському середовищі, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє остраху, що результати діяльності можуть бути привласнені, а репутацію університету буде підірвано.

Принцип чесності та порядності. У навчальній та викладацькій діяльності, під час проведення наукових досліджень, у практичній роботі тощо представники колективу університету зобов'язані діяти чесно, бути взірцевими і жодним чином не допускати використання неправдивих тверджень.

Принцип прозорості. Щоб уникнути зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками колективу університету, всі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності в університеті є прозорими і нескладними.

Принцип справедливості. У взаємовідносинах між членами колективу університету важливим є неупереджене ставлення один до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів навчально-виховної, дослідницької та трудової діяльності.

Принцип взаємоповаги. Повага в університетському середовищі має бути взаємною, що передбачає прояв її як до себе, так і до інших, незалежно від віку, статі, статусу, національності чи расової приналежності.

Принцип компетентності та професіоналізму. Співробітники і учасники освітнього процесу зобов'язані підтримувати високий рівень компетентності у роботі та навчанні.

Принцип відповідальності. Учасники освітнього процесу та співробітники університету мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання. Бути відповідальним – означає протистояти ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб і бути прикладом для інших.

Принцип безпеки та добробуту університетської громади. Учасники освітнього процесу та співробітники університету повинні піклуватися про дотримання безпеки й добробуту в стінах університету. Діяльність учасників освітнього процесу та співробітників університету не повинна призводити до виникнення загроз їхньому життю, заподіювати шкоду здоров'ю та майну колективу університету загалом і кожного члена зокрема.

ВИЗНАЧЕННЯ КЛЮЧОВИХ ПОНЯТЬ

Ключовими поняттями Кодексу є такі:

автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір (Закон України «Про авторське право і суміжні права», п. 1, ст. 1);

академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої дальності) з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень (Закон України «Про освіту», п. 1, ст. 42);

академічне середовище – сукупність об'єктивних внутрішніх умов, факторів, учасників освітнього процесу, необхідних для успішного здобування вищої освіти;

захист інформації – сукупність правових, адміністративних, організаційних, технічних та інших заходів, що забезпечують збереження, цілісність інформації та належний порядок доступу до неї (Закон України «Про інформацію», п. 1, ст. 1);

здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у закладах вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації (Закон України «Про вищу освіту», п. 1, п.п. 1 1, ст. 1);

колектив університету – співробітники та учасники освітнього процесу;

комісія з питань етики та академічної доброчесності – незалежний орган, що діє в Університеті з метою забезпечення дотримання колективом університету норм цього кодексу;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти (Закон України «Про освіту» п. 4, ст. 42);

неправомірна вигода – грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав (Закон України «Про запобігання корупції», п. 1, ст. 1);

освітня діяльність – діяльність закладів вищої освіти, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб (Закон України «Про вищу освіту», п. 1, пп. 16, ст. 1);

учасники освітнього процесу – науково-педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти, слухачі, фахівці практики, які залучені до освітнього процесу за освітньо-професійними програмами;

якість вищої освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг (Закон України «Про вищу освіту», п. 1, пп. 23, ст. 1).

ПОРУШЕННЯМ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднення творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (Закон України «Про освіту», п. 4, ст. 42);

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів (Закон України «Про освіту», п. 4, ст. 42); не є самоплагіатом оприлюднення без посилань наукових результатів, які раніше були оприлюднені автором у ЗМІ, соціальних мережах, навчальних та науково-популярних виданнях;

- *фабрикація* – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях (Закон України «Про освіту», п. 4, ст. 42);

- *фальсифікація* – свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень (Закон України «Про освіту», п. 4, ст. 42);

- *стискування* – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (Закон України «Про освіту», п. 4, ст. 42);

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної (освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування (Закон України «Про освіту», п. 4, ст. 42);

- *хабарництво* – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- *необ'єктивне оцінювання* – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

- надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

- *вплив у будь-якій формі* (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Заходи забезпечення дотримання академічної доброчесності поділяються на інформаційні, просвітницькі та контрольні.

Інформаційні заходи забезпечення дотримання академічної доброчесності здійснюється через розміщення на офіційній сторінці Університету, його структурних підрозділів, стендах, банерах, листівках, брошурах тощо інформаційних, нормативних, методичних матеріалів, присвячених академічній доброчесності та попередженню академічного плагіату.

Просвітницькі заходи забезпечення дотримання академічної доброчесності здійснюється через проведення форумів, курсів, семінарів, тренінгів, колоквиумів, зібрань, нарад, програм підвищення кваліфікації тощо з питань, присвячених академічній доброчесності та попередженню академічного плагіату.

Контрольні заходи забезпечення дотримання академічної доброчесності здійснюються через обов'язкову перевірки наукових, кваліфікаційних та курсових робіт для встановлення рівня унікальності.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну наукову діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- невикористання у наукових дослідженнях джерел інформації, які опубліковані на території держав-агресорів;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Підставою притягнення до відповідальності за порушення академічної доброчесності є виявлений факт порушення академічної доброчесності. Форми та види порушень академічної доброчесності визначаються відповідно до положень Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, Кодексу Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

За порушення академічної доброчесності Комісія з питань академічної доброчесності може притягнути науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти до академічної відповідальності.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Учасники освітнього процесу та співробітники Університету зобов'язані знати та дотримуватись вимог Кодексу.

У випадку не розуміння основних принципів доброчесності учасники освітнього процесу Університету можуть звернутись за порадою до керівництва університету, органів студентського самоврядування.

Кодекс затверджується Вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету.

Зміни та доповнення до Кодексу вносяться на підставі рішень Вченої ради Університету.